

THÔNG BÁO

Rút kinh nghiệm trong việc giải quyết án ma túy

Trong kỳ, qua công tác thẩm định các vụ án về ma túy đình chỉ điều tra, Vụ thực hành quyền công tố, kiểm sát điều tra án ma túy (Vụ 4) Viện kiểm sát nhân dân tối cao thấy một số vụ án do địa phương thụ lý điều tra cần thông báo để Viện kiểm sát nhân dân các tỉnh, thành phố rút kinh nghiệm như sau:

1. Tóm tắt nội dung vụ án

Ngày 27/4/2021, Đội Cảnh sát điều tra tội phạm về ma túy Công an thành phố PL, tỉnh HL bắt quả tang 19 đối tượng đang tổ chức sử dụng trái phép chất ma túy tại 03 phòng hát KARAOKE của khách sạn INCOM thuộc tổ 1, phường HB, thành phố PL, tỉnh HL, trong đó có Nguyễn Thị M.

2. Quá trình giải quyết vụ án

Trên cơ sở các tài liệu, chứng cứ đã thu thập được, lời khai ban đầu của các đối tượng bị bắt thành khẩn khai nhận hành vi phạm tội của mình và đồng phạm. Ngày 05/5/2021, Cơ quan Cảnh sát điều tra Công an thành phố PL ra Quyết định khởi tố vụ án hình sự về tội “Tổ chức sử dụng trái phép chất ma túy” theo quy định tại khoản 2 Điều 255 Bộ luật hình sự và ra Quyết định khởi tố bị can, Lệnh tạm giam đối với các đối tượng bị bắt trong vụ án.

Đối với Nguyễn Thị M, khi bị bắt không có giấy tờ tùy thân và khai sinh ngày 02/9/2004, trường trú tại: Xóm HN, xã PĐ, huyện KS, tỉnh NL. Ngày 28/4/2021, Cơ quan Cảnh sát điều tra Công an thành phố PL ra Quyết định Ủy thác điều tra cho Cơ quan Cảnh sát điều tra Công an huyện KS, tỉnh NL điều tra, xác minh lý lịch nhân thân của Nguyễn Thị M và đề nghị Công an xã PĐ, huyện KS, tỉnh NL cung cấp nhanh lý lịch nhân thân của Nguyễn Thị M.

Ngày 05/5/2021, tuy chưa có văn bản trả lời ủy thác điều tra của Cơ quan Cảnh sát điều tra Công an huyện KS, tỉnh NL, nhưng trên cơ sở lời khai của Nguyễn Thị M thấy phù hợp với thông tin trao đổi qua điện thoại với Công an xã PĐ, huyện KS, tỉnh NL về việc M sinh ngày 02/9/2004; đồng thời, do thời hạn tạm giữ sắp hết, Nguyễn Thị M là đối tượng không có giấy tờ tùy thân, nơi đăng ký hộ khẩu thường trú tại tỉnh NL, thực hiện hành vi phạm tội thuộc trường hợp rất nghiêm trọng nên Cơ quan Cảnh sát điều tra Công an thành phố PL đã khởi tố bị can, Lệnh tạm giam đối với Nguyễn Thị M về tội “Tổ chức sử dụng trái phép chất ma túy” theo quy định tại khoản 2 Điều 255 Bộ luật hình sự và Viện kiểm sát nhân dân thành phố PL đã phê chuẩn theo đề nghị của Cơ quan điều tra.

Ngày 14/5/2021, Viện kiểm sát nhân dân thành phố PL, tỉnh HL ra quyết định chuyển vụ án hình sự đến Cơ quan Cảnh sát điều tra Công an tỉnh HL để điều tra theo thẩm quyền. Ngày 22/5/2021, Cơ quan Cảnh sát điều tra Công an thành phố PL chuyển đến Cơ quan Cảnh sát điều tra Công an tỉnh HL Công văn của Cơ quan Cảnh sát điều tra Công an huyện KS, tỉnh NL về việc thông báo kết quả ủy thác điều tra đối với Nguyễn Thị M có nội dung: “Nguyễn Thị M sinh ngày 03/9/2006”; kèm theo Lý lịch bị can, giấy khai sinh (bản sao) của Nguyễn Thị M do UBND xã PD, huyện KS, tỉnh NL cấp ngày 17/5/2021 và Biên bản xác minh, làm việc với Ban Công an xã PD, huyện KS, tỉnh NL đều thể hiện Nguyễn Thị M sinh ngày 03/9/2006.

Do các tài liệu đã được thu thập có mâu thuẫn về tuổi của Nguyễn Thị M, nên Cơ quan Cảnh sát điều tra Công an tỉnh HL đã trực tiếp tiến hành xác minh tại Trường tiểu học và trung học cơ sở xã PD, huyện KS, tỉnh NL nơi Nguyễn Thị M học tập. Kết quả xác minh, Nguyễn Thị M sinh ngày 03/9/2006. Tiến hành ghi lời khai của bà Nguyễn Thị B (mẹ đẻ của M), bà B khai M sinh ngày 03/9/2006. Tiến hành hỏi cung bị can M để làm rõ mâu thuẫn trên, thì bị can M khai lý do khai tăng tuổi để đủ tuổi lao động, nếu khai đúng tuổi thì chưa đủ tuổi lao động không được người khác thuê. Kết quả xác minh tại Công an xã PD, huyện KS, tỉnh NL thể hiện, do M thường xuyên không có mặt tại địa phương, lúc ở với bố, lúc ở với mẹ nên Công an xã không nắm vững lý lịch nhân thân của M nên quá trình trao đổi với Cơ quan Cảnh sát điều tra Công an thành phố PL đã thông báo chưa chính xác tuổi của M.

Trên cơ sở xác nhận tại văn bản Ủy thác điều tra của Cơ quan Cảnh sát điều tra Công an huyện KS, tỉnh NL cùng các tài liệu, chứng cứ thu thập được trong quá trình điều tra vụ án, Cơ quan Cảnh sát điều tra Công an tỉnh HL và Viện kiểm sát nhân dân tỉnh HL thống nhất quan điểm xác định bị can Nguyễn Thị M, sinh ngày 03/9/2006 (14 tuổi 07 tháng 24 ngày). Căn cứ tại khoản 2 Điều 12 Bộ luật hình sự, thì Nguyễn Thị M chưa đủ tuổi phải chịu trách nhiệm hình sự về tội “Tổ chức sử dụng trái phép chất ma túy” theo quy định tại khoản 2 Điều 255 Bộ luật hình sự. Do đó, ngày 25/5/2021, Cơ quan Cảnh sát điều tra Công an tỉnh HL ra quyết định đình chỉ điều tra vụ án đối với bị can Nguyễn Thị M và Viện kiểm sát nhân dân tỉnh HL ra quyết định hủy bỏ biện pháp tạm giam và trả tự do đối với Nguyễn Thị M.

3. Những vấn đề cần rút kinh nghiệm trong quá trình giải quyết vụ án

Đối với Cơ quan Cảnh sát điều tra Công an thành phố PL: Trong quá trình điều tra vụ án đã không áp dụng các biện pháp điều tra cần thiết tiến hành điều tra, xác minh, thu thập tài liệu, chứng cứ theo quy định của Bộ luật Tố tụng hình sự và không chờ kết quả ủy thác điều tra của Công an huyện KS để xác định chính xác tuổi, năng lực chịu trách nhiệm hình sự của Nguyễn Thị M, mà chỉ dựa trên lời khai của M và thông tin trao đổi qua điện thoại với Công an xã PD về

tuổi của M chưa được điều tra làm rõ để ra quyết định khởi tố bị can đối với M về tội “Tổ chức sử dụng trái phép chất ma túy” theo quy định tại khoản 2 Điều 255 Bộ luật hình sự là nguyên nhân dẫn tới phải đình chỉ điều tra vụ án hình sự đối với bị can Nguyễn Thị M.

Đối với Viện kiểm sát nhân dân thành phố PL: Trong quá trình thực hiện chức năng, nhiệm vụ được giao, khi phát hiện thấy những thông tin, tài liệu trong việc xác định tuổi chịu trách nhiệm hình sự của M chưa được thu thập khách quan, chính xác, toàn diện theo đúng trình tự, thủ tục của Bộ luật Tố tụng hình sự và chưa có văn bản trả lời ủy thác điều tra của Cơ quan Cảnh sát điều tra Công an huyện KS, tỉnh NL đã không kiên quyết yêu cầu Cơ quan Cảnh sát điều tra Công an thành phố PL khẩn trương tiến hành điều tra, xác minh thu thập, bổ sung tài liệu, chứng cứ để làm rõ mà vội ra quyết định phê chuẩn quyết định khởi tố bị can theo đề nghị của Cơ quan điều tra.

Đối với các cơ quan tiến hành tố tụng tỉnh HL: Khi tiếp nhận hồ sơ vụ án để điều tra theo thẩm quyền đã không phát hiện thấy những vi phạm nêu trên của các cơ quan tiến hành tố tụng địa phương trong việc khởi tố bị can đối với M để kịp thời điều tra, xác minh làm rõ và xử lý theo quy định của pháp luật, mà chỉ khi nhận được ủy thác điều tra của Cơ quan Cảnh sát điều tra Công an huyện KS, tỉnh NL và các tài liệu, chứng cứ khác mới phát hiện thấy những vi phạm của các cơ quan tiến hành tố tụng địa phương và mâu thuẫn về tuổi phải chịu trách nhiệm hình sự của M.

Như vậy, với những thiếu sót, vi phạm nêu trên của các cơ quan tiến hành tố tụng thành phố PL và tỉnh HL không chỉ ảnh hưởng đến quyền và lợi ích hợp pháp của Nguyễn Thị M khi bị khởi tố bị can và bị tạm giữ, tạm giam 29 ngày mà còn ảnh hưởng đến chỉ tiêu nghiệp vụ về án đình chỉ điều tra và hiệu quả công tác thực hành quyền công tố, kiểm sát điều tra của Ngành cần được rút kinh nghiệm để không tái diễn trường hợp tương tự trong thời gian tới.

Vụ Thực hành quyền công tố, kiểm sát điều tra án ma túy (Vụ 4) Viện kiểm sát nhân dân tối cao thông báo để Viện kiểm sát nhân dân các tỉnh, thành phố lưu ý, vận dụng trong quá trình thực hành quyền công tố, kiểm sát điều tra các vụ án về ma túy đúng theo quy định của pháp luật./.

Nơi nhận:

- Đ/c Nguyễn Huy Tiến, PVTTC
- VKSTC (để báo cáo);
- Vụ 3 (để phối hợp);
- VKSND các tỉnh, TP trực thuộc TW;
- VP VKSTC;
- Lưu: VT, V4.

**TL. VIỆN TRƯỞNG
VỤ TRƯỞNG VỤ THỰC HÀNH QUYỀN CÔNG TỐ
VÀ KIỂM SÁT ĐIỀU TRA ÁN MA TÚY**

Nguyễn Văn Hải